

Історія
життя
Марусі Чурай –
в її піснях

Тема уроку

Пісні Марусі Чурай *«Засвіт встали
козаченьки», «Віють вітри, віють
буйні», «Ой не ходи, Грицю...».*

Легендарна поетеса з Полтави.

Трагічна історія її життя. Пісні, що
стали народними, їхня популярність,
фольклорна основа, народнопоетичні
образи.

*Її пісні - як перло багатоцінне,
як дивен скарб серед земних марнот.*

Л.Костенко

Століттями склалися пісні -
Пісні народні - жартівливі і серйозні,
Вони єднали в мирі й на війні,
Звучали на весіллі і в поході.
Згадаємо ж давайте у цю мить,
Що ми, українці, - народ співучий!
Ніщо не може нашу пісню зупинить,
Її підхоплює наш край квітучий!

УКРАЇНА

Полтава

Полтавщина -
пісенний край Чураївни

Полтава дала світу багатьох талановитих і видатних людей. Звідси на весь світ прозвучав голос Івана Котляревського та Миколи Гоголя, жили і працювали письменники Панас Мирний та Володимир Короленко, живописець Григорій Мясоедов, саме тут творила свої пісні легендарна поетеса та співачка Маруся Чурай.

І.Котляревський

М.Гоголь

П.Мирний

В.Короленко

М.Чурай

Г. Мясоедов

Полиньмо у ті далекі часи, коли в муках народжувалася незалежність української землі, коли серед кривавих битв, тяжкої праці, голоду й нестатків проросла й розквітла пісенна душа України.

*Горіли солом'яні стріхи
над Ворсклою.*

*Плавились бані
дерев'яних церков.*

*Можже, там була і справа Марусі Чурай?
Можже, тому і не дійшло до нас
жодних свідчень про неї,
що книги міські Полтавські «през
войну, под час рабовання города,
огнем спалени»?*

*Хто ж така ця дівчина «на
підсудній лаві», за яку провину
її мають судити , і чи
існувала вона взагалі, чи ,
можже, - це тільки легенда,
вигадана історія ?*

Перегорнімо сторінки сивих віків, вчитаймося в прості й
хвилюючі слова пісень - і нам відкриється багато
поетичних таємниць, ми почуємо голос великої
піснетворки, адже історія її життя — у її ж піснях.

Чураївна...Ім'я наче пісня...
Так і лине до тих берегів,
Де жила вона у передмісті.
Де живе у продовж трьох віків.
Так жила, і співала й кохала,
Як народ у єдиній душі.
І легендою...Піснею стала...
Бо й сама дарувала пісні.
Як співала,то ніби до Бога.
Пісня, ніби молитва, проста.
Як кохала,то тільки одного.
Бо душа в неї тільки одна.

Марія Бойко

Привѣтъ изъ Полтавы

Крестовоздвиженскій Монастырь.

Дивись додаток до уроку

«Подорож до Полтави»

Малоросійська Сафо.

Так називали її дослідники минулого століття, прирівнюючи талант української дівчини до таланту античної поетеси.

Сапфо — геніальна давньогрецька поетеса, яка жила у VI столітті до н. е. в місті Мітілени, столиці острова Лесбос; заснувала «Дім Муз» — своєрідну школу для дівчат, котрих тут навчали музики, танців, співу, гарних манер, щоб у подальшому подружньому житті, у вихованні власних дітей вони могли втілювати ідеали гармонії.

**Прочитайте виразно пісню «Засвіт встали козаченьки».
Дайте відповіді на запитання:**

- 1. Які події, реальні чи вигадані, покладені в основу пісні ?**
- 2. Яка картина постала перед вашими очима?**
- 3. Визначте тему, ідею та основну думку пісні.**
- 4. Якими ви уявляєте собі Марусю та Гриця?**
- 5. Чому, на вашу думку, Маруся Чурай не може простити Грицеві зраду навіть після його щирого каяття?.**

«Засвіт встали козаченьки»

Тема: Зображення походу козаченьків, розлучення хлопця з матінкою і коханою.

Ідея: Звернення сина до матері з проханням, щоб вона прийняла його кохану як свою дитину.

Основна думка: Для кожної родини є хвилюючим моментом, коли її сини, чоловіки вирушають у військовий похід.

1. Прочитайте виразно пісню *«Віють вітри, віють буйні»*.
2. Дайте відповіді на запитання:
 - Які автобіографічні факти відбилися у пісні *«Віють вітри, віють буйні»*?
 - Яким настроєм пройнято пісню?
3. Визначте тему та ідею пісні.

1. Прочитайте виразно пісню «*Ой не ходи, Грицю...*».

2. Дайте відповіді на запитання:

- Як у пісні «*Ой не ходи, Грицю...*» пояснюється причина смерті парубка?
- Доведіть, що цьому твору властиві ознаки балади.

Поки що відомо понад 20 пісень,
автором яких вважають Марусю
Чурай, але цілком можливо, що їх
більше і живуть вони у народі.
Безперечним є той факт, що за
часом створення,
індивідуальністю авторського
стилю вони належать, безперечно,
жінці обдарованій, зі складною
долею.

Минатимуть роки, століття, а
пісні легендарної «дівчини з
легенди» будуть залишатися
близькими й дорогими для
кожного українця, бо велика
любов і велика творчість -
невмирущі.

Домашнє завдання:

ст.23-27 прочитати,
аналізувати пісні;
вивчити напам'ять
«Засвіт встали козаченьки»

